

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.I.37.771/2025/2.

A tanács tagjai: dr. Tóth Kincső a tanács elnöke
dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit előadó bíró
dr. Figula Ildikó bíró
dr. Heinemann Csilla bíró
dr. Kalas Tibor bíró

Az I. rendű felperes: felperes1
(cím1)

A II. rendű felperes: felperes2
(cím1)

Az I. és II. rendű felperések képviselője: ügyvéd1 ügyvéd
(cím2)

Az alperes: Nógrád Vármegyei Kormányhivatal
Salgótarjáni Járási Hivatala
(3100 Salgótarján, Rákóczi út 36.)

Az alperes képviselője: dr. Muzsnay Ágnes kamarai jogtanácsos

A per tárgya: kötelező védőoltás alóli mentesítési eljárás
tárgyában hozott végzés jogszerűségének vizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az I. és II. rendű felperések 13. sorszám alatt

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Budapest Környéki Törvényszék
6.K.701.414/2024/11. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria az I. és II. rendű felperesek felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzéssel szemben további perorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A II. rendű felperes által 2024. január 17. napján előterjesztett, az I. rendű felperes Hepatitis B elleni kötelező iskolai kampányoltása alóli mentesítési kérelem alapján az alperes hatósági eljárást indított és hiánypótlásra hívta fel a II. rendű felperest, miszerint 8 napon belül küldje meg a mentesítés indokoltságát alátámasztó, az I. rendű felperes kezelőorvosa által adott szakvéleményt. A II. rendű felperes nem pótolta a kezelőorvos által adott szakvéleményt, ezért az alperes a NO-05/NEO/00239-5/2024. iktatószámú határozatával a kérelmet elutasította. Az alperes NO-05/NEO/00239-5/2024. iktatószámú határozatával szemben a II. rendű felperes keresettel élt, a Budapest Környéki Törvényszék (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) a 18.K.700.569/2024/6. számú végzésével a keresetlevelet visszautasította.

[2] Ezt követően 2024. június 3. napján a II. rendű felperes jogi képviselő útján ismételten mentesítési kérelmet nyújtott be az I. rendű felperes 2023/2024-es tanévben 7. osztályban esedékes Hepatitis B elleni kötelező iskolai kampányoltásával összefüggésben.

[3] Az alperes megállapította, hogy a mentesítési kérelmet elbírálta, azt a NO-05/NEO/00239-5/2024. számú határozatával elutasította, majd az elsőfokú bíróság a határozat ellen benyújtott keresetlevelet a 18.K.700.569/2024/6. számú végzésében visszautasította, ezért az alperes az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 46. § (1) bekezdés b) pontja alapján a NO-05/NEO/00239-10/2024. iktatószámú végzésével a II. rendű felperes mentesítési kérelmét visszautasította.

[4] Az I. és a II. rendű felperesek keresetükben vitatták az alperes végzésének jogszerűségét, kérték elsődlegesen annak megváltoztatását, másodlagosan a megsemmisítését és a mentesítési eljárás előkérdésre tekintettel történő felfüggesztését, harmadlagosan az alperes végzésének hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára kötelezését.

[5] Az alperes védiratában a végzésében foglaltakat fenntartva a kereset elutasítását kérte.

A jogerős ítélet

[6] Az elsőfokú bíróság a 2025. szeptember 26. napján meghozott 6.K.701.414/2024/11. számú ítéletével (a továbbiakban: jogerős ítélet) az I. és a II. rendű felperesek keresetét, mint alaptalant elutasította, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Megállapította, hogy az alperes végzése a felperesek kereseti kérelmének korlátai között nem sértett jogszabályt, a felperesek nem tudták alátámasztani, hogy az alperes végzése jogszabálysértő.

[7] A jogerős ítélet indokolásában foglaltak szerint a védőoltás alóli mentesítési eljárás kérelemre induló eljárás, amelyben a mentesítés feltételeinek fennállását a kérelmező köteles bizonyítani, így az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 58. § (3a) bekezdése alapján a kérelmezőnek a kötelező védőoltás alóli mentesítési kérelméhez kötelezően csatolnia kell a mentesítés indokoltságát alátámasztó kezelőorvosi szakvéleményt. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok, valamint a hivatalos tudomása alapján megállapította, hogy az ügyben korábban már folyt eljárás és az alperes a II. rendű felperes mentesítés iránti kérelmét elutasította, majd az elsőfokú bíróság a felperesek által az alperes elutasító határozatával szemben előterjesztett keresetlevelet visszautasította. Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy arra tekintettel, hogy mentesítési kérelmet megalapozó orvosi szakvélemény, amelynek megléte a mentesítés megadásának kötelező jogszabályi feltétele, továbbra sem áll rendelkezésre, valamint, hogy a felperesek által érvényesíteni kívánt jogra vonatkozó kérelem tárgyában már jogerős hatósági és bírósági határozat is született, az alperes a jogszabály szerint járt el akkor, amikor a II. rendű felperes által változatlan tényállás és jogi szabályozás mellett ismételt benyújtott kérelmét visszautasította.

A felülvizsgálati kérelem

[8] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben vagylagosan kérték a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az ügyben eljáró bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását, illetve a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését. Perköltségigénnyel éltek. A felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ab) és ad) alpontjára hivatkozással kérték.

[9] A felperesek a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ab) alpontja vonatkozásában előadták, hogy a gyermekek élethez fűződő joga, a kötelező oltások alóli mentesítési eljárások és az eljárási jogszabályok alkalmazása jelentős társadalmi kérdéseket vetnek fel, különösen az élethez és a testi épséghez való jog szempontjából.

[10] A felperesek a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ad) alpontja szerinti alapvető eljárási jogsérelemként azt jelölték meg, hogy a bíróság elmulasztotta a mentesítési kérelem érdemi vizsgálatát, ezzel pedig megsértette a tisztességes eljáráshoz való jogukat.

A Kúria döntése és jogi indokai

[11] A felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei - a következők szerint - nem állnak fenn.

[12] A Kp. 118. § (1) bekezdésének a felülvizsgálati kérelem előterjesztésekor hatályos rendelkezése alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[13] A Kp. 117. § (4) bekezdésének a felülvizsgálati kérelem előterjesztésekor hatályos rendelkezése alapján a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt - a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével - részletesen indokolni nem kell. A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A Kp. 117. § (4) bekezdésének 2025. augusztus 19-ei hatállyal módosult rendelkezése tehát valamennyi, a felülvizsgálati kérelemben megjelölt befogadhatósági okhoz indokolási kötelezettséget ír elő, részletesen indokolni azonban csak a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ad) alpontjához kapcsolódó befogadási kérelmet kell. A befogadhatósági ok jogalkotó által megkívánt indokolási kötelezettsége a befogadhatóság kérdésében való döntést segíti elő, a jogalkotó ezáltal lehetőséget ad a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél számára, hogy kifejtse, hogy mely indokok mentén tartja szükségesnek a felvetett jogkérdés Kúria általi eldöntését, mert csak így kerülhet abba a helyzetbe a Kúria, hogy a kérelem előterjesztőjének szempontjából értékelhesse a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságát.

[14] A Kúria elsőként rámutat arra, hogy a Kp. 117. § (4) bekezdése nem teremt alanyi jogot a felülvizsgálati kérelem befogadására, ugyanis a felülvizsgálati kérelemben nevesített befogadási okok alapján annak vizsgálatára kerül sor, hogy a konkrét ügyben felmerült-e olyan kérdés, amely a Kp. 118. § (1) bekezdésének rendelkezései körébe tartozik, ezáltal a felülvizsgálati kérelem befogadását és érdemi elbírálását megalapozza. A Kúria a befogadhatóság vizsgálata során a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott konkrét jogszabálysértésekről nem foglalhat állást, mert arra a felülvizsgálati kérelmet érdemben elbíráló határozatban van csak lehetőség.

[15] A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve, így a Kúria a felperesek által megjelölt, ezt követően a Kp. 118. § (1) bekezdésében szabályozott további befogadhatósági okokat is vizsgálta.

[16] A felperesek elsőként a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ab) alpontja szerinti befogadási okra hivatkoztak. Ezen ok alapján a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt. E befogadási ok tehát azt feltételezi, hogy a döntés a társadalom szélesebb körére jogi hatást gyakorol. A Kúria ezzel összefüggésben megállapította, hogy a védőoltások alóli mentesítés kérdése ugyan a

jogalanyok széles körét érinti, illetve kétséget kizáró módon társadalmi jelentőséggel bír, ezen elvi jelentőségű jogkérdésekben kialakult és egységes bírósági joggyakorlat áll rendelkezésre. A Kúria töretlen gyakorlata szerint a védőoltások alkalmas és szükséges eszköznek minősülnek egyfelől a gyermekek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődésének biztosításához, másfelől az egész társadalom fertőző betegségekkel, járványokkal szembeni védelméhez. A védőoltásokkal kapcsolatos jogi szabályozás betartása kötelező. A védőoltás elrendelése nem jár alapjogi sérelemmel, mentesülni alóla kizárólag az Eütv. 58. § (3) és (3a) bekezdésében foglaltak esetén lehet (Kfv.VI.37.199/2016/13., Kfv.VI.37.049/2022/6.). Kimondta a Kúria, hogy a kötelező védőoltás alóli mentesítési eljárásban - mint kérelemre induló eljárásban - a bizonyítási teher a felperesre esik, a felperes kötelezettsége a megfelelő orvosi szakvélemény előterjesztése, vagyis annak bizonyítása, hogy a mentesítés Eütv. 58. § (3) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott feltételei fennállnak (Kfv.VI.37.049/2022/6., Kfv.VI.37.116/2017/3., Kfv.VI.37.119/2016/13., Kfv.II.37.080/2016/9.). A Kúria gyakorlata (Kfv.IV.37.409/2021/6.) követi továbbá az Alkotmánybíróság kötelező védőoltás alóli mentesítés tárgykörben hozott határozatai érvelését is [39/2007. (VI. 20.) AB határozat, 3080/2019. (IV. 17.) AB határozat, 3242/2025. (VII. 11.) AB határozat]. A Kúria a fent kifejtettek alapján megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásának a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerint nem volt helye. Jelen ügyben azonban nem a védőoltás alóli mentesítés iránti kérelem érdemi elbírálásáról szóló hatósági döntés a közigazgatási jogvita tárgya, hanem annak eldöntése, hogy az alperes az ugyanazon jog érvényesítésére irányuló kérelem korábbi elbírálása miatt a kérelem visszautasításáról a jogszabálynak megfelelően döntött-e. E jogvitában az eltérő pertárgy, a megválaszolt eljárási kérdés - ahogy arra az alábbiakban is hivatkozik a Kúria - miatt az ügy társadalmi jelentősége a felperes által előadottak alapján nem állapítható meg.

[17] A felülvizsgálati kérelemben megjelölt Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ad) alpontja szerinti befogadási ok tekintetében a Kúria megállapította, hogy a felperesek a Kp. 117. § (4) bekezdésében előírt, és a Kúria joggyakorlata által is elvárt mélységben a befogadási kérelmüket nem indokolták meg és nem valószínűsítették eljárásjogi jogséremlüket. A felperesek a befogadás iránti kérelmükben a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ad) alpontja vonatkozásában indokolásként kizárólag arra hivatkoztak, hogy sérült a tisztességes eljáráshoz való joguk arra tekintettel, hogy a bíróság elmulasztotta a mentesítési kérelem érdemi vizsgálatát. A Kúria hangsúlyozza, hogy jelen per tárgyát képező közigazgatási döntés a kötelező védőoltás alóli mentesítési kérelmet az Ákr. 46. § (1) bekezdés b) pontja alapján visszautasító végzés, így a bíróságnak e döntés jogszerűségét kellett vizsgálnia. A visszautasító végzés jellemzői alapján annak meghozatala nem tette szükségessé, hogy az alperes a mentesítési kérelem érdemi vizsgálatát elvégezze. Az elsőfokú bíróságnak nem a kérelem érdeméről, hanem a visszautasító végzés jogszerűségéről (a visszautasítási ok fennállásáról és alkalmazásának jogszerűségéről) kellett állást foglalnia, így a kérelem érdemi elbírálásának hiánya nem tesz indokoltá a felülvizsgálati kérelem befogadását. A Kúria rögzíti, hogy a felülvizsgálati kérelem befogadásának a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ad) alpontjára tekintettel sem volt helye.

[18] Ezt követően a Kúria a Kp. 117. § (4) bekezdése alapján hivatalból vizsgálta, hogy a felperesek által nem nevesített további befogadási okok megalapozzák-e a felülvizsgálati kérelem befogadását.

[19] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontja szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll

fenn. A joggyakorlat továbbfejlesztésének a szükségessége akkor indokolja a felülvizsgálati kérelem befogadását, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, azonban annak követése a körülmények változására tekintettel nem támogatható (Kfv.I.35.542/2021/2., Kfv.37.025/2021/2.), vagy az meghaladottá vált. Ezzel összefüggésben a Kúria rámutat, hogy a felperesek felülvizsgálati érvelésének központi eleme, a kérelem elbírálása, jelen pernek nem tárgya, így az e körben a fentebb, a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ab) alpontjához kapcsolódó indokolásban már utalt a kötelező védőoltás alóli mentesítési eljáráshoz kapcsolódó egységes joggyakorlatra jelen ügynek hatása nem is lehetne, ezért nem indokolt a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontja szerinti befogadás sem.

[20] A Kúria értékelése szerint az Európai Unió jogának közvetlen alkalmazása nem merült fel, így az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásnak szükségessége nem áll fenn, ezért a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ac) alpontjában meghatározott ok sem alapozza meg a felülvizsgálati kérelem befogadását.

[21] A felperesek a Kp. 118. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti befogadási okot nem jelölték meg, így nem is nevesítettek olyan, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett kúriai határozatot, illetve annak azt a részét, amelytől a jogerős ítélet azonos vitatott jogkérdésben eltérne, ezáltal a Kp. 117. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezésre figyelemmel - indokolás hiányában - a Kúria hivatalból nem vizsgálhatta e befogadási ok fennállását.

[22] A felperesek felülvizsgálati kérelmében a további eljárások kezdeményezésének kilátásba helyezése (Alkotmánybíróság, Strassbourg Emberi Jogi Bíróság) nem függ össze a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságának vizsgálatával, a Kp. szerinti befogadhatósági okok fennállásával.

[23] A fentiek alapján a Kúria megállapította, hogy a felperesek felülvizsgálati kérelme kúriai iránymutatást igénylő kérdést nem vetett fel, a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak minősülő felülvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[24] Ha a közigazgatási jogvita tárgya a kötelező védőoltások alóli mentesítési kérelem - az ugyanazon jog érvényesítésére irányuló kérelem korábbi elbírálása miatti - visszautasítása, akkor a kötelező védőoltások alóli mentesítéssel kapcsolatos jogkérdéssel összefüggésben előadott befogadási okok nem támasztják alá a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságát.

Záró rész

[25] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül, tanácsban határozott.

[26] A Kúriának eljárási illetékről rendelkezni nem kellett, mivel az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes volt.

[27] A végzéssel szembeni további perorvoslat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontjában és a Kp. 112. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Budapest, 2025. december 4.